

Vidensdeling i netværk

Arbejdsrapport – Sekretariatet for Den Sociale Kvalitetsdatabase

Det personlige netværk er en uundværlig kilde til viden og gode råd i forbindelse med socialpædagogisk kvalitetsudvikling. Nogle simple teknikker kan bidrage til at styrke og udvikle dit faglige netværk – og sætte den kollegiale vidensdeling i system.

Det faglige netværk

Dit personlige, faglige netværk kan være en god kilde til informationer, du står og mangler, eller til personer med bestemte erfaringer. Det kan f.eks. dreje sig om praktiske erfaringer med, hvordan et projekt gennemføres, hvordan en bestemt metode kan anvendes, eller konkrete erfaringer med løsning af et bestemt problem. Kort sagt, giver netværket adgang til værdifulde oplysninger, som ikke særlig ofte kommer på skrift, og som det sjældent er muligt at få adgang til på anden vis. Har man gjort sig klart, hvilke oplysninger man har brug for, kan man i dialogen med netværket spørge ind til særlige fokusområder – i modsætning til skrevne kilder, hvor man må tage de informationer, der én gang er stillet til rådighed i teksten. Et netværk kan betragtes som en stor, fælles, faglig vidensbank, der levendegøres af dialogen og fællesskabet; i netværket stiller man ikke alene spørgsmål, men giver også svar inden for ens eget videns- og erfaringsfelt.

Direkte og indirekte netværk

Søger man viden, er det en god idé både at bruge sit *direkte* netværk: "Hvem kender jeg, der har den viden eller erfaringer jeg efterspørger" og sit *indirekte* netværk: "Hvem kender jeg, der måske kan guide mig videre til en person, der har den viden eller erfaring, jeg efterspørger". Ved at lade netværket omfatte det indirekte netværk får du overblik over, hvilke videns- og erfaringsressourcer du (potentielt) har adgang til. Det kræver lidt research i dit eget netværk for at få kendskab til disse ressourcer i næste led. Hvis du ikke har kontaktoplysninger til personer i det indirekte netværk, kan det være, at personer i dit direkte netværk vil formidle kontakten.

Overblik over netværket

En måde at "holde styr" på sit netværk, er at optegne faglige netværksskort. Netværksskort kan omfatte enkeltindivider, men også grupper. For hver kontakt kan optegnes navn, kontaktoplysninger, samt erfaringer/vidensfelt. Netværket kan udvides til at omfatte et indirekte netværk: personer/grupper, som man ikke selv kender, men som ens netværk kender.

For at registreringen af et netværk giver hurtig adgang til viden, skal oplysningerne holdes opdateret, så man ikke skal bruge tid på at søge efter kontakten, fordi man f.eks. har glemt notere, hvor det var, en værdifuld kontakt fik nyt arbejde. Man kan eksempelvis tegne netværksskort som mindmap(s), men for løbende at holde overblikket, kan netværk hurtigt og overskueligt optegnes i programmet Excel eksempelvis med følgende form:

Mit faglige netværk							
navn	e-mail	telefon	adresse	arbejdsområde	erfaringer/vidensfelt	(kontaktnote)	(kontaktperson)

Personer i dit eget netværk, som formidler kontakt til deres netværk, er i tabellen anført som (kontaktperson). Man kan afsætte plads til noter under samtalen i tabellen anført som

(kontaktnote). Det kan f.eks. noteres, hvad man har talt om, eller hvornår den pågældende træffes, hvis det ikke lykkedes at træffe vedkommende i første omgang.

Eksisterende faglige netværk – og netværksdannelse

Ud over dit eget personlige, faglige netværk findes også eksisterende faglige netværk, man kan blive medlem af, nogle gratis, andre mod kontingent. Nedenfor er vist eksempler på sådanne faglige netværk inden for det sociale område.

Som medlem af SL kan man via en blanket på Socialpædagogernes Landsforbunds hjemmeside <http://www.sl.dk/net> tilmelde sig landsdækkende faglige netværk for socialpædagoger inden for følgende 16 fagområder:

1. Aflastnings-institutioner
2. Senhjerneskedede og bevægelseshandicappede
3. Døve
4. Domsanbragte
5. Sikrede døgninstitutioner for unge
6. Plejefamilier
7. Hospital og børne- og ungdomspsykiatri
8. Kommunale fritidstilbud
9. Familieplejekonsulenter og kuratorer
10. Marginaliserede og udstødte
11. Sindslidende
12. Opholdssteder
13. Ældre
14. Bo-steder for børn og unge med varige funktionsnedsættelser
15. Småbørns- og familieinstitutioner
16. Stofmisbrugsområdet

Derudover har SL og BUPL et fælles dagbehandlingsnetværk, se www.dagbehandling.dk, hvor der også er en liste med gode råd, når man vil danne et fagligt netværk.

SL har også lavet en mere udførlig vejledning til dannelse af netværk, se http://www.sl.dk/upload/faggrupper/faglige%20netv%C3%A6rk/netv_rksvejledning_2001.pdf

På FORSA's hjemmeside (www.forsa.dk) findes en medlemsliste med interesseområder. Ligeledes findes i Den Sociale Kvalitetsdatabase (www.kvalitetsdatabasen.dk) typisk kontaktpersoner for de enkelte projekter. Sådanne og lignende oplysninger kan være nyttige, hvis man selv vil starte en netværksgruppe, eller blot udvide sit eksisterende netværk.

På www.ceps.suite.dk/visnet.html skriver Knud Ramian (Evalueringsschef, Center for evaluering) om videnskabsnetværk, og her kan også ses eksempler på sådanne.

Hvordan kan man tage kontakt til netværket?

Når du står med et problem eller et spørgsmål, som du mener, kan løses/besvares via viden og erfaringer i netværket, er det næste spørgsmål, hvordan kontakten til netværket gribes an. En mulig måde er at gøre som "journalisten, der søger svar".

Man "kaster det brede net ud" for at finde en person, som ved noget, og man ser på emnet fra forskellige personers synspunkter og -vinkler. Det kan være en god idé at starte med det nære netværk (venner, kontakter). Næste skridt er at kontakte personer man en gang har truffet, f.eks. ved møder – man kan også kontakte "kolde kontakter" i form af organisationer og lignende, fundet i telefonbogen eller på internettet.

Før der tages kontakt til netværket, kan det være en god idé at lave en kort "interview-guide", som er en "huskeseddel" med de emner/spørgsmål, man gerne vil have belyst under samtalen. Derudover er der nogle generelle spørgsmål, som er vigtige at få med, for at få adgang til viden i netværket. Her er det første spørgsmål der skal afklares med kontakten er:

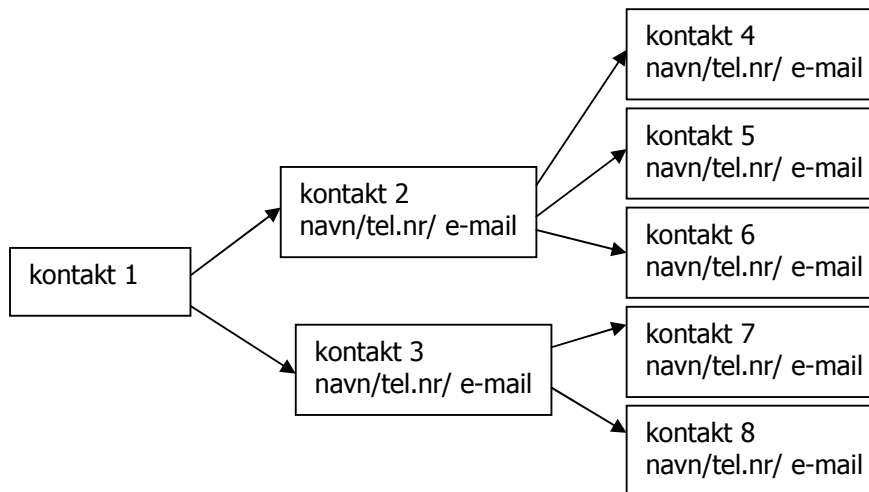
- Kender du nogen, som arbejder med (eller ved noget om) emnet?

Hvis man får fat i en, der ved noget om emnet, er det vigtigt at have en åben tilgang og få belyst emnet. Desuden spørges også om:

- Kender du til relevant materiale, offentliggjort eller ikke offentliggjort (artikler, rapporter, undersøgelser mv.)?
- Hvem kunne det ellers være godt at tale med om emnet (forsøg at få et navn og telefonnummer/e-mail adresse)?

Og tag altid noter under telefonsamtalen!

Ved denne fremgangsmåde opnås et "kontaktræ", og hvis hver af de kontaktede blot giver 2-3 videre kontakter giver det på kort tid et overblik over personer, som ved noget.

Man kan med "kontaktræet" ofte se bort fra personer, som ikke kan træffes, fordi der kan tages kontakt til andre. Efter at have fået information fra det brede net, kan det vise sig nødvendigt at præcisere eller redefinere spørgsmålet – og det kan være en fordel allerede at tænke på outputtet, f.eks. i form af anvendelighed eller formidlingsvenlighed.

Læs mere om vidensdeling i faglige netværk

Abelone Glahn (2004): *Dit professionelle netværk. Sådan tænder du kontakterne*, København: Børsens Forlag

Alan Thomas, Joanna Chataway & Marc Wuyts (red.) (1998): *Finding out fast. Investigative skills for policy and development*, London: Sage Publications (kapitel 3)